

REFERAT Forretningsudvalget d. 29-01-2020

Mødedato Onsdag d. 29. januar 2020 kl. 11:00

Mødested Regionshuset Viborg, mødelokale B4, 1. sal, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Gensidig orientering *	3
Lokale fordelingsregler og kapacitet på gymnasieområdet.....	4
Ansøgning om bevilling til Euroskills 2024.....	13
Anmodning om orlov fra regionsrådet.....	15

Punkt 1: Gensidig orientering *

1-00-2-18

Sagsfremstilling

Gensidig orientering.

Beslutning

Intet.

Punkt 2: Lokale fordelingsregler og kapacitet på gymnasieområdet

1-30-76-42-19

Resume

Gymnasierne i fordelingsudvalgene Øst har haft et ønske om at gøre brug af muligheden for at fastlægge lokale fordelingsregler, men der kunne ikke opnås enighed. Regionsrådet har modtaget to klager fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium over fordelingsudvalgets afgørelse og har nu frist til den 29. januar 2020 til at afgøre klagen og eventuelt fastsætte lokale fordelingsregler.

Regionsrådet skal endvidere informere Undervisningsministeriet om den samlede kapacitetsfastsættelse for de gymnasiale institutioner i regionen, ligesom regionsrådet kan indstille til Undervisningsministeriet, at der fastlægges et kapacitetsloft for én eller flere institutioners optag. Ved et kapacitetsloft forstås, at et gymnasium ikke kan optage elever udover den kapacitet, som de tildeles.

Udvalg for regional udvikling indstiller,

- at klagerne fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium vedrørende lokale elevfordelingsregler samt forslag til fordelingsprincipper fra fordelingsudvalg Øst tages til efterretning,

- at kapacitet og fordelingsregler i fordelingsudvalg Øst fastlægges efter en justeret model 1 med en divisor 29,5, baseret på den faktiske kapacitet for skolerne i indeværende skoleår, således at kapaciteten fastlægges som følger:
 - Egå Gymnasium: 9 klasser
 - Favrskov Gymnasium: 9 klasser
 - Marselisborg Gymnasium: 8 klasser
 - Odder Gymnasium: 7 klasser
 - Paderup Gymnasium: 9 klasser
 - Risskov Gymnasium: 9 klasser
 - Skanderborg Gymnasium: 8 klasser
 - Viby Gymnasium: 8 klasser
 - Aarhus Gymnasium, Tilst: 4 klasser
 - Aarhus Gymnasium, City: 3 klasser
 - Aarhus Katedralskole: 9 klasser
 - Aarhus Statsgymnasium: 9 klasser,

- at der forlods reserveres pladser til ansøgere fra KUO-områderne (Kombinerede Udlejningsområder, KUO-listen fra 2011) på Egaa Gymnasium, Aarhus Katedralskole, Marselisborg Gymnasium, Risskov Gymnasium og Statsgymnasiet,

- at der henstilles til gymnasierne i fordelingsudvalg Øst, at de anvender ventelisteaftalen fra flertalsmodellen, og at der ikke flyttes elever før at den enkelte elev har haft en mulighed for at gennemgå grundforløb og minimum indgå i opstart af en studieretning,

- at administrationen indmelder kapacitet til undervisningsministeriet i forhold til den vedtagne model for lokale fordelingsregler,

- at den indmeldte kapacitet for fordelingsudvalgene Nord, Vest og Syd tages til efterretning,

- at den indmeldte kapacitet for HHX og HTX tages til efterretning, og

- at den indmeldte kapacitet for HF i fordelingsudvalg Øst tages til efterretning.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

En ny etårig lov giver gymnasierne mulighed for at fastsætte lokale elevfordelingsregler. Ifølge reglerne kan et fordelingsudvalg fastsætte lokale elevfordelingsregler med det formål at løse eller imødegå udfordringer af faglig, pædagogisk eller social karakter, som har sammenhæng med elevsammensætningen på én eller flere institutioner i området. Det skal ske enstemmigt.

Loven giver yderligere mulighed for, at en institution, som har anmodet fordelingsudvalget om at fastsætte lokale elevfordelingsregler, kan klage til regionsrådet over fordelingsudvalgets afgørelse.

Regionsrådet skal endvidere informere Undervisningsministeriet om den samlede kapacitetsfastsættelse for de gymnasiale institutioner i regionen.

Der sker hvert år en almindelig fordeling af elever mellem gymnasier, når gymnasier får flere ansøgere, end de har kapacitet til, og hvor en del af ansøgerne derfor skal fordeles til andre gymnasier. Når dette sker, træder en række fordelingskriterier i kraft. Kriterierne fastlægger, hvordan eleverne fordeles mellem gymnasier. I udgangspunktet fordeles eleverne efter deres ansøgningsprioriteter. I de tilfælde, hvor én elev ikke kan få opfyldt sin prioritet, fordeles eleven til det gymnasium med ledig kapacitet nærmest elevens bopæl. Den nye etårige lov giver herudover mulighed for, at et fordelingsudvalg kan fastsætte lokale fordelingsregler med det formål at sikre en elevsammensætning, der ikke giver anledning til faglige, pædagogiske og sociale udfordringer.

I Region Midtjylland blev 95 % af de unge i 2019 optaget på det gymnasium, som de havde ønsket som 1. prioritet. Men hvert år er der institutioner, som får flere førsteprioritetsansøgninger, end de har kapacitet til. Det gælder i særlig grad for gymnasier i de større byer. De unge, som ikke får opfyldt deres førsteprioritet og bliver fordelt til andre gymnasier med ledig kapacitet, har efter fordelingen alene mulighed for at flytte til andre gymnasier med ledig kapacitet. Såfremt der efterfølgende bliver ledig plads på det gymnasium, som eleven først havde søgt ind på, er der mulighed for at eleven kan flyttes. I helt særlige tilfælde, begrundet i f.eks. mistrivsel, er der dog mulighed for, at eleven kan flyttes til et overansøgt gymnasium.

I det følgende gennemgås indmeldingerne for både elevfordelingsregler og kapacitetsfastsættelsen for de fire fordelingsudvalg.

Fordelingsudvalg Øst

Fordelingsudvalget har arbejdet på en model for lokale fordelingsregler, men opnåede ikke enighed. Der var enighed i udvalget om at tage et fælles ansvar i forhold til ansøgere fra de såkaldte KUO-områder (ansøgere med bopæl i almene boligområder, der har et stort antal beboere uden for arbejdsmarkedet). Derimod kunne der ikke opnås enighed om yderligere fordeling af ikke-KUO ansøgere samt kapacitetsfastsættelsen. Der er således ved fristens udløb modtaget to klager fra henholdsvis Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium. I det følgende gennemgås det forslag til fordelingsregler, som et flertal i fordelingsudvalget opnåede enighed om, samt forslagene fra de klagende parter. Alle tre forslag omhandler fordeling af elever på baggrund af elevernes bopæl i de såkaldte KUO-områder.

Forslag til fordelingsprincipper fra fordelingsudvalg Øst

Et flertal af gymnasierne i fordelingsudvalg Øst er nået til enighed om nedenstående fordelingsregler.

- Der reserveres forlods pladser til ansøgere fra KUO-områder på Egaa Gymnasium, Aarhus Katedralskole og Marselisborg Gymnasium.
- Hvis et gymnasium i 2.g og 3.g har en KUO-andel på mere end 10 %, kan gymnasiet ikke optage KUO-elever i 1.g.
- Ved fordelingen af KUO-elever tages hensyn til deres øvrige prioriteter. Kan dette ikke lade sig gøre, flyttes de til nærmest beliggende skole med ledig KUO-kapacitet.
- En institution, som på baggrund af ovenstående flytninger modtager 1. prioritetsansøgere fra andre institutioner, kan vælge at sætte et maksimum på 28 af disse ansøgere. Det samlede antal kan ikke overstige 10 % af kapaciteten på den enkelte institution.
- Efter KUO-fordeling fordeles de øvrige ansøgere. Det sker på baggrund af de almindelige fordelingsregler om elevernes prioriteter og transportafstand til nærmeste gymnasium med ledig kapacitet.

Det fremgår af aftalen, at et gymnasium, som modtager KUO-elever fra andre gymnasier, kan vælge at sætte et maksimum på 28 af disse elever. Det bemærkes, at fordelingsudvalget ikke har forholdt sig til, om dette maksimum kan øges, hvis antallet af KUO-ansøgere stiger. I henhold til aftalen reserveres der forlods plads til KUO-ansøgere på Egaa Gymnasium, Aarhus Katedralskole og Marselisborg Gymnasium. Det fremgår ikke af modellen, i hvilket omfang omegnsgymnasierne vil modtage KUO-ansøgere fra gymnasier, der ikke kan optage KUO-elever.

Det fremgår endvidere af aftalen, at den er indgået på betingelse af, at kapacitetslofter ikke tages i brug i fordelingsudvalg Øst. Fordelingsdivisor er aftalt til 28,0 for alle skoler i fordelingsudvalget, med undtagelse af gymnasierne i Grenå, Randers og Silkeborg, hvor fordelingsdivisor er 29,5. Det er vurderingen, at disse skoler,

grundet deres geografiske placering, ikke har mulighed for at bidrage til at bringe elever i fordeling af betydning for spørgsmålet om elevsammensætningen på Aarhus-gymnasierne.

Ved en fordelingsdivisor forstås det antal elever, der må planlægges med pr. klasse inden skoleårets start. Erfaringen er imidlertid, at en række elever ombestemmer sig, efter at de er blevet tildelt en plads på et gymnasium. Ved en fordelingsdivisor på 29,5 har det enkelte gymnasium mulighed for at optage en anden elev, såfremt en optaget elev melder fra. Det bemærkes, at gymnasierne modtager tilskud til max. 28 elever pr. klasse. Dette opgøres årligt den 1. november.

Flertalsmodellen planlægger med 28 elever pr. klasse for alle skoler i fordelingsudvalget, med undtagelse af gymnasierne i Grenå, Randers og Silkeborg. Under forudsætning af, at der også i næste skoleår vil være overansøgte gymnasier samt elever, der ombestemmer sig efter tildeling af en plads, vil der i praksis blive elever, som kan fordeles til de underansøgte gymnasier.

Administrationen har foretaget konsekvensberegninger af fordelingsudvalgets forslag til fordelingsregler, jf. tabel 1. Beregningerne er baseret på ansøgningerne for 2019, da det faktiske søgetal for det kommende skoleår endnu ikke er kendt.

Tabellen viser, at fordelingsudvalgets forslag medfører, at der i alt er 262 elever, der skal fordeles, efter at KUO-fordelingen er foretaget. Der er i alt 137 KUO-elever, der har søgt gymnasierne i fordelingsudvalg Øst. Disse fordeles i henhold til den beskrevne fordelingsmodel. Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium kan i henhold til modellen ikke modtage KUO-elever. Tabellen viser herefter, hvor mange af de 262 elever, der fordeles til Viby Gymnasium, Aarhus Gymnasium og øvrige gymnasier og uddannelsesinstitutioner.

Tabel 1. Flertalsmodellen	
	Antal
Elever fordelt til Viby Gymnasium	45
Elever fordelt til Aarhus Gymnasium	39
Elever fordelt til øvrige gymnasier	114
Elever fordelt til andre institutioner	64
Elever fordelt, i alt	262
* KUO = Kombineret UdlejningsOmråde	

Klage vedrørende lokale fordelingsregler fra Viby Gymnasium

Viby Gymnasium har bedt fordelingsudvalg Øst om at fastsætte lokale fordelingsregler for at imødegå de problemer, som en skæv elevsammensætning har medført.

Søgemønsteret til stx på Viby Gymnasium har de senere år fremvist et fald i antallet af elever med dansk oprindelse og en stigning i antallet af elever med udenlandsk oprindelse. På den nuværende 1.g-årgang har over 50 % af eleverne udenlandsk oprindelse. Sammensætningen af elever er nu blevet så ulig det omkringliggende samfund, at gymnasiet oplever markante sociale og faglige udfordringer.

Viby Gymnasium foreslår følgende model for elevfordelingsregler:

- Eleverne fordeles efter en fleksibel KUO-model, idet der tages højde for den samlede elevsammensætning på et gymnasium: KUO-elever fordeles i henhold til skolernes nuværende andel af KUO-elever. Hvis en skole i 2.g og 3.g i det kommende skoleår har en KUO-andel på mere end 10 %, vil skolen ikke kunne optage KUO-elever på den nye årgang.
- De KUO-elever, der skal fordeles, fordeles efter gældende regler i forhold til prioriteter og geografi.
- Tilbageløb af ikke-KUO-ansøgere – antallet af ikke-KUO-ansøgere skal mindst svare til antallet af afgivne KUO-ansøgere. For at Viby Gymnasium når det ønskede mål om at bringe andelen af elever med udenlandsk oprindelse ned på 35 %, er der brug for både et tilbageløb, der svarer til de afgivne KUO-ansøgere, og der skal yderligere tilføres et antal elever, så de når 224 elever, svarende til otte klasser på tælledagen i november.
- Efter KUO-fordeling fordeles de øvrige ansøgere. Det sker på baggrund af de almindelige fordelingsregler om elevernes prioriteter og transportafstand til nærmeste gymnasium med ledig kapacitet.

Forudsætningerne for denne fordelingsmodel er, at der foretages en kapacitetsfastsættelse, der sikrer et tilstrækkeligt volumen af elever. Der forslås en kapacitet, hvor gymnasierne i Aarhus, ekskl. Aarhus Katedralskole og Viby Gymnasium, Odder og Skanderborg sættes en klasse ned, Favrskov og Aarhus Katedralskole sættes to klasser ned, og hvor Viby Gymnasiums kapacitet bevares (på otte klasser) i forhold til den indmeldte kapacitet fra 2019.

Dette giver en samlet kapacitet på 84 klasser for de ti gymnasier, som er omfattet af aftalen. Der regnes med en fordelingsdivisor på 29,5 elever pr. klasse, svarende til en samlet kapacitet på 2.478 elever.

En stram kapacitetsstyring samt aftaler og monitorering af ventelister skal sikre, at elever, der er tildelt f.eks. Viby Gymnasium, ikke efterfølgende overflyttes til de skoler, der har afleveret de pågældende elever til fordelingen.

Administrationen har foretaget konsekvensberegninger af Viby Gymnasiums forslag til fordelingsregler, jf. tabel 2. Beregningerne er baseret på ansøgningerne for 2019, da det faktiske søgetal for det kommende skoleår endnu ikke er kendt.

Tabellen viser, at med Viby Gymnasiums forslag til kapacitetsbegrænsning kommer der 349 elever til fordeling, efter at KUO-eleverne er fordelt. I flertalsmodellen vil der komme 262 elever til fordeling. Viby Gymnasium afgiver 54 KUO-elever til fordeling i henhold til de lokale fordelingsregler og modtager 109 andre elever i fordelingsprocessen. Der er 107 ikke-KUO-elever, der har søgt og fået optagelse på Viby Gymnasium, og Viby Gymnasium får således et samlet elevtal på 216 elever. Ved flertalsmodellen ville Viby Gymnasium have fået tilført 45 elever i fordelingsprocessen og derved have nået et samlet elevtal på 152 elever.

	Viby modellen	Flertalsmodellen
Samlet antal elever til fordeling i ford.udvalg	349	262
Afgivne KUO* elever	54	54
Modtagne elever	109	45
Ansøgere til Viby Gymnasium (ej KUO)	107	107
Antal elever i alt, Viby	216	152
* KUO = Kombineret UdlejningsOmråde		

Klage vedrørende lokale fordelingsregler fra Aarhus Gymnasium

Aarhus Gymnasium har tilsvarende bedt fordelingsudvalg Øst om at fastsætte lokale fordelingsregler for at imødegå de problemer, som en skæv elevsammensætning har medført.

På Aarhus Gymnasium er andelen af elever med udenlandsk oprindelse på 71 % i 2018, mens den for gymnasierne i Aarhus og omegn i gennemsnit er på 13,4 %. Den skæve elevsammensætning giver også her markante sociale og faglige udfordringer.

Aarhus Gymnasium foreslår en løsning, hvor de fordelingsregler anvendes, som flertallet i fordelingsudvalget har udarbejdet, samt en stram kapacitetsstyring.

Aarhus Gymnasium foreslår en kapacitet, hvor gymnasierne i Aarhus, ekskl. Aarhus Katedralskole og Viby Gymnasium, Odder og Skanderborg sættes en klasse ned, Favrskov og Aarhus Katedralskole sættes to klasser ned, og hvor Viby Gymnasiums kapacitet bevares (på otte klasser) i forhold til den indmeldte kapacitet fra 2019.

Dette giver en samlet kapacitet på 84 klasser for de ti gymnasier, som er omfattet af aftalen. Der regnes med 28 elever pr. klasse, svarende til en samlet kapacitet på 2.352 elever.

Aarhus Gymnasium anmoder samtidig om, at regionen udarbejder retningslinjer for ventelister og flytning af elever, og henstiller til, at institutionerne følger disse.

Administrationen har foretaget konsekvensberegninger af Aarhus Gymnasiums forslag til fordelingsregler, jf. tabel 3. Beregningerne er baseret på ansøgningerne for 2019, da det faktiske søgetal for det kommende skoleår endnu ikke er kendt.

Tabellen viser, at med den kapacitetsbegrænsning, som Aarhus Gymnasium har foreslået, vil der være 405 elever til fordeling, efter at KUO-fordelingen er gennemført. Aarhus Gymnasium afgiver 11 KUO-elever til fordeling i henhold til de lokale fordelingsregler til øvrige gymnasier og modtager 107 andre elever i fordelingsprocessen. Der er 30 ikke-KUO-elever, der har søgt og fået optagelse på Aarhus Gymnasium, og Aarhus Gymnasium får således et samlet elevtal på 137 elever. Ved flertalsmodellen ville Aarhus Gymnasium have fået tilført 39 elever i fordelingsprocessen og derved have opnået et samlet elevtal på 69 elever.

	Model fra Aarhus Gymnasium	Flertalsmodellen
Samlet antal elever til fordeling i ford.udvalg	405	262
Afgivne KUO* elever	11	11
Modtagne elever	107	39
Ansøgere til Aarhus Gymnasium (ej KUO)	30	30
Antal elever i alt	137	69
* KUO = Kombineret UdlejningsOmråde		

Administrationen har udarbejdet to forslag til lokale fordelingsregler og kapacitetsfastsættelse for fordelingsudvalg Øst.

I udarbejdelse af modellerne er der taget afsæt i de styringsmuligheder, som regionsrådet har til rådighed i forhold til reglerne om fastsættelse af optagelseskapacitet:

- Fastlæggelse af kapacitet og kapacitetslofter: Regionsrådet har mulighed for at fastsætte kapacitetslofter (et loft for institutionernes optag) på bestemte gymnasier, for at undgå at de underminerer elevgrundlaget for nærliggende institutioner.
- Divisor (klassekvotient): Fastsættelse af kapacitet kan tage udgangspunkt i en klassekvotient på enten 28 eller 29,5. En klassekvotient for 29,5 er et udtryk for en teknisk overbooking, hvor der tages højde for et forventet frafald af elever fra optagelsestidspunktet frem til tælle dagen i november, hvor klassekvotienten ikke må overstige 28 elever.
- Ventelister: Ventelister oprettes i henhold til optagelsesbekendtgørelsen af det enkelte gymnasium. Regionsrådet kan derfor alene henstille til, at ventelisteaftaler bliver overholdt, f.eks. at ventelister ikke oprettes før grundforløbets afslutning.

Administrationens forslag til modeller er udarbejdet på baggrund af en vurdering og sammenligning af effekterne af flertalsmodellen og modellerne fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium. Det er administrationens vurdering, at flertalsmodellen ikke i tilstrækkelig grad sikrer kompensation i forbindelse med fordelingen af ikke-KUO-elever til de gymnasier, der afgiver KUO-elever. Dette betyder, at de pågældende gymnasier stadig vil have udfordringer med elevsammensætningen. Ved flertalsmodellen vil f.eks. Viby Gymnasium have en andel på 24 % med udenlandsk oprindelse, mens de ved administrationens forslag vil have en andel på 18-19 %. De store gymnasier, som Aarhus Katedralskole og Marselisborg Gymnasium har en andel på 8-9 %. Århus Statsgymnasium og Risskov Gymnasium vil have en andel på 10-15 %.

Det er endvidere vurderingen, at flertalsmodellen ikke sikrer robusthed i forhold til at minimere antallet af elevflytninger efter fordelingsprocessen. Dette har betydning både for den enkelte elevs mulighed for at falde til på gymnasiet og for skolernes mulighed for at planlægge efter et kendt optag af elever. På denne baggrund lægges der i administrationens forslag op til en stærkere kapacitetsstyring end i flertalsmodellen.

Ved en kapacitetsnedsættelse på de overansøgte gymnasier sikres det, at der er flere elever til fordeling. Herved kan der i højere grad opnås en elevsammensætning, der afspejler befolkningens sammensætning på Viby og Aarhus Gymnasium. Ved en stærkere kapacitetsstyring minimeres samtidig antallet af elevflytninger efter fordelingsprocessen. Det skal bemærkes, at en kapacitetsnedsættelse har konsekvenser for elevernes frie valg. Således vil der i flertalsmodellen skulle fordeles 262 elever, mens der i administrationens forslag til fordelingsregler vil blive fordelt henholdsvis 318 og 378 elever i model 1 og henholdsvis 457 og 518 i model 2.

Administrationen har også foretaget konsekvensberegninger af en model, hvor eleverne får opfyldt deres 1. prioritet. En sådan fordelingsmodel vil dog ikke have afgørende betydning for antal fordelte elever - 265 elever til fordeling - og antal overførte elever til de underansøgte gymnasier. Der er tilsvarende foretaget konsekvensberegninger på en model, hvor eleverne får opfyldt deres 1. prioritet og herefter fordeles til det nærmeste gymnasium med ledig kapacitet. Denne model vurderes tilsvarende ikke at have tilstrækkelig effekt på antal fordelte elever, da den vil give 262 elever til fordeling.

Administrationens model 1

Model 1 indebærer:

- KUO-fordeling: For at give mange ansøgere til fordeling, er alle KUO-ansøgere overført til de overansøgte gymnasier (Marselisborg, Egaa, Statsgymnasiet, Katedralskolen og Risskov). Når KUO-elever flyttes til et overansøgt gymnasium, vil der komme flere elever til fordeling. Hvis et gymnasium i 2.g og 3.g har en KUO-andel på mere end 10 %, kan gymnasiet ikke optage KUO-elever.
- Efter KUO-fordelingen fordeles de øvrige ansøgere. Det sker på baggrund af de almindelige fordelingsregler om elevernes prioriteter og transportafstand til nærmeste gymnasium med ledig kapacitet.
- Kapacitet: Der er lavet to beregninger af modellen. Den ene beregning tager udgangspunkt i en fordelingsdivisor på 29,5 og giver 318 elever til fordeling. Den anden beregning tager udgangspunkt i en fordelingsdivisor på 28 og giver 378 elever til fordeling.
- Kapaciteten sættes ned med én klasse på følgende gymnasier: Marselisborg, Egaa, Statsgymnasiet, Katedralskolen, Risskov. I forhold til sidste års kapacitetsnedskrivning på Marselisborg Gymnasium og Aarhus Katedralskole er kapacitetsnedsættelse fordelt på alle de overansøgte Aarhus-gymnasier. Dertil sættes kapaciteten også ned med én klasse på Favrskov og Skanderborg Gymnasium for at minimere antallet af elevflytninger. For de øvrige gymnasier i fordelingsudvalg Øst fastholdes deres kapacitet uændret i forhold til sidste års kapacitet, jf. bilaget Endelig kapacitet 2020-2021 STX-HF.
- Monitorering: Ventelister oprettes i henhold til optagelsesbekendtgørelsens § 27 af det enkelte gymnasium. Det henstilles til gymnasierne, at de tilrettelægger brugen af deres ventelister som beskrevet i forslaget fra fordelingsudvalg Øst til lokale fordelingsregler. Dog henstilles der til, at der ikke flyttes elever før efter fem

måneder (i forhold til de foreslåede tre måneder). For at skabe et bedre statistisk grundlag til belysning af flytte- og søgemønstre efter fordeling pålægges gymnasierne at indberette samtlige elevflytninger til regionens administration med oplysninger om, hvor eleven flyttes fra, til hvilken uddannelsesinstitution eleven overflyttes, eller om eleven er udmeldt. Regionsrådet orienteres om omfanget af elevflytninger.

Administrationens model 2

Administrationen har endvidere udarbejdet en model, der i højere grad end model 1 skal sikre et solidt elevgrundlag på Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium og dermed mere robuste og bæredygtige gymnasier.

Model 2 indebærer:

- KUU-fordeling: For at give mange ansøgere til fordeling, er alle KUU-ansøgere overført til de overansøgte gymnasier (Marselisborg, Egaa, Statsgymnasiet, Katedralskolen og Risskov). Når KUU-elever flyttes til et overansøgt gymnasium, vil der komme flere elever til fordeling. Hvis et gymnasium i 2.g og 3.g har en KUU-andel på mere end 10 %, kan gymnasiet ikke optage KUU-elever.
- Efter KUU-fordeling fordeles de øvrige ansøgere. Det sker på baggrund af de almindelige fordelingsregler om elevernes prioriteter og transportafstand til nærmeste gymnasium med ledig kapacitet.
- Kapacitet: Der er lavet to beregninger af modellen. Den ene beregning tager udgangspunkt i en fordelingsdivisor på 29,5 og giver 457 elever til fordeling. Den anden beregning tager udgangspunkt i en fordelingsdivisor på 28 og giver 518 elever til fordeling.
- Kapaciteten sættes ned med i alt ti klasser, svarende til to klasser på følgende gymnasier: Marselisborg, Egaa, Statsgymnasiet, Katedralskolen og Risskov. For de øvrige gymnasier i fordelingsudvalg Øst fastholdes deres kapacitet uændret i forhold til sidste års kapacitet, jf. bilaget Endelig kapacitet 2020-2021 STX-HF.
- Monitorering: Ventelister oprettes i henhold til optagelsesbekendtgørelsens § 27 af det enkelte gymnasium. Det henstilles til gymnasierne, at de tilrettelægger brugen af deres ventelister som beskrevet i forslaget fra fordelingsudvalg Øst til lokale fordelingsregler. Dog henstilles der til, at der ikke flyttes elever før efter fem måneder (i forhold til de foreslåede tre måneder). For at skabe et bedre statistisk grundlag til belysning af flytte- og søgemønstre efter fordeling pålægges gymnasierne at indberette samtlige elevflytninger til regionens administration med oplysninger om, hvor eleven flyttes fra, til hvilken uddannelsesinstitution eleven overflyttes eller om eleven er udmeldt. Regionsrådet holdes orienteret om omfanget af elevflytninger.

Forventet søgning til gymnasierne i 2020

I de kommende år vil der være færre unge mellem 16 og 19 år. Der er dog store geografiske forskelle i den demografiske udvikling. Der vil således være flere unge omkring de større byer, mens områderne uden for de større byer vil opleve et markant fald i antallet af unge. Samtidig er der i de seneste år set en ændring i de unges søgemønstre, hvor de i højere grad søger ind mod gymnasierne i de store byer. I fordelingsudvalg Øst er det således sket en stigning i antal ansøgere til gymnasier i Aarhus: Aarhus Katedralskole, Aarhus Statsgymnasium, Marselisborg Gymnasium, Risskov Gymnasium, Egaa Gymnasium, mens gymnasierne uden for Aarhus oplever enten stilstand eller tilbagegang i antal ansøgere. Dertil er der i en årrække sket en stigning i antal elever med udenlandsk oprindelse på gymnasierne generelt. Dette gør sig især gældende på gymnasierne i de større byer. Endelig har der i de senere år også været et svagt fald i antal ansøgere til det almene gymnasium og en svag stigning i antal ansøgere til andre ungdomsuddannelser (HHX, HTX og HF) samt erhvervsuddannelserne.

Det er derfor vanskeligt at forudsige det kommende års søgetal. Men det er dog forventningen, at de populære gymnasier i Aarhus fortsat vil være overansøgte, og det vil med et kapacitetsloft som det foreslåede være muligt at sikre et godt elevgrundlag til de gymnasier, der er udfordrede på elevsammensætningen. Hvis der derimod bliver et faldende ansøgertal, samtidig med et stigende antal elever med udenlandsk oprindelse, bliver der behov for at flytte et større antal elever for at sikre en balanceret elevsammensætning på Viby og Aarhus Gymnasium.

Sammenligning mellem modellerne

Tabel 4 og 5 opsummerer konsekvenserne af de ovenfor beskrevne modeller for fordelingsregler. Beregningerne er baseret på ansøgningerne for 2019, da det faktiske søgetal for det kommende skoleår endnu ikke er kendt.

Tabellerne viser det samlede antal elever - de modtagne elever og antal ansøgere - til gymnasierne for hver model samt antal elever i den nuværende årgang, opgjort pr. 20. november 2019. Tabellen viser også det antal elever, der skal fordeles i forhold til de enkelte modeller, samt det antal elever, der blev fordelt i april 2019.

Tabel 4. Sammenligning af de tre modeller fra fordelingsudvalg Øst

	Forslag fra flertallet	Forslag fra Viby Gymnasium	Forslag fra Aarhus Gymnasium	Antal elever pr. 20/11 2019
Marselisborg Gymnasium	280	252	252	252
Egaa Gymnasium	280	252	252	278
Aarhus Statsgymnasium	280	252	252	277
Aarhus Katedralskole	308	252	252	279
Risskov Gymnasium	280	252	252	280
Favrskov Gymnasium	269	273	252	268
Rønde Gymnasium	128	140	112	103
Aarhus Gymnasium Tilst	44	69	93	46
Aarhus Gymnasium City	25	40	44	0
Skanderborg Gymnasium	285	266	252	267
Viby Gymnasium	152	216	224	186
Paderup Gymnasium	180	180	209	159
Odder Gymnasium	189	179	179	193
Andre uddannelsesinstitutioner	64	60	114	
Antal elever til fordeling	262	349	405	202

Det fremgår af tabellen, at der pr. 20. november 2019 ikke er nogle stx-elever på Aarhus Gymnasium, City (Dollerupvej). Der var 26 elever ved skolestart, men efter grundforløbet var der kun ni elever tilbage, og Aarhus Gymnasium valgte at lukke udbuddet og flytte eleverne til Aarhus Gymnasium i Tilst. Det kunne på den baggrund overvejes, om udbuddet skulle indstilles til lukning. Dog har udbuddet kun eksisteret et år, og kendskabet til udbuddet kan derfor endnu være lavt. En lukning af udbuddet ville endvidere ikke have særlig store konsekvenser i forhold til antal fordelte elever. Det er derfor administrationens forslag, at udbuddet fortsat bør opretholdes.

Tabel 5 opsummerer konsekvenserne af administrationens modeller. Model 2 sikrer et større antal elever til Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, men der skal samtidig flyttes et meget stort antal elever. Model 2 begrænser risikoen betydeligt for, at de fem gymnasier i Aarhus - Marselisborg Gymnasium, Egaa Gymnasium, Aarhus Statsgymnasium, Aarhus Katedralskole og Risskov Gymnasium kan hente yderligere elever fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, da de beskæres med to klasser. Derimod bliver omegnsgymnasierne ikke beskåret, hvilket betyder, at der fortsat vil være en risiko for, at de kan hente elever fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, såfremt omegnsgymnasierne ikke efterlever en evt. ventelisteaftale.

Tabel 5. Sammenligning af administrations modeller

	Model 1 Divisor 28	Model 1 Divisor 29,5	Model 2 Divisor 28	Model 2 Divisor 29,5	Antal elever pr. 20/11 2019
Marselisborg Gymnasium	252	266	224	236	252
Egaa Gymnasium	252	266	224	236	278
Aarhus Statsgymnasium	252	266	224	236	277
Aarhus Katedralskole	280	295	252	266	279
Risskov Gymnasium	252	266	224	236	280
Favrskov Gymnasium	274	274	299	282	268
Rønde Gymnasium	147	140	140	142	103
Aarhus Gymnasium Tilst	65	49	95	85	46
Aarhus Gymnasium City	42	24	84	55	0
Skanderborg Gymnasium	252	266	280	287	267
Viby Gymnasium	202	190	219	193	186
Paderup Gymnasium	178	177	180	177	159
Odder Gymnasium	196	197	196	206	193
Andre uddannelsesinst.	54	75	110	97	
Antal elever til fordeling	378	318	518	457	202

Kapacitet for HF i fordelingsudvalg Øst

Den gældende kapacitet for HF i fordelingsudvalg Øst fastholdes. Th. Langs HF & VUC, Aarhus HF & VUC og HF på Aarhus Gymnasium havde tidligere indmeldt øget kapacitet, men denne er nu trukket tilbage, så kapaciteten forbliver den samme som sidste års kapacitet, jf. bilaget Endelig kapacitet 2020-2021 STX-HF.

Fordelingsudvalg Nord

I fordelingsudvalg Nord har gymnasierne lokalt valgt at lave en aftale om kapacitet. Aftalen skal sikre en styring af STX-kapaciteten i området, der lige nu er for høj i forhold til det forventede antal ansøgere.

Der er aftalt en reduktion i kapaciteten på i alt syv klasser, jf. bilaget Endelig kapacitet 2020-2021 STX-HF.

Fordelingsudvalg Vest

Fordelingsudvalg Vest har ikke lavet særlige aftaler vedrørende elevfordelingsregler.

Den gældende kapacitet for STX og HF fastholdes, jf. bilaget Endelig kapacitet 2020-2021 STX-HF.

Fordelingsudvalg Syd

Fordelingsudvalg Syd har ikke lavet særlige aftaler vedrørende elevfordelingsregler.

Den gældende kapacitet for STX og HF i de tilbageværende gymnasier i fordelingsudvalg Syd fastholdes, jf. bilaget Endelig kapacitet 2020-2021 STX-HF. Tørring Gymnasium, som nedsættes med én klasse, er overflyttet til fordelingsudvalget Trekanten.

Indmeldt kapacitet for skoleåret 2019-2020 for HHX og HTX

Regionsrådet skal ligeledes informere ministeriet om kapaciteten for HHX og HTX. De to uddannelser indgår ikke i de forpligtende samarbejder og fastsætter selv deres kapacitet. Der er derfor kun tale om, at regionen skal informere ministeriet om kapaciteten.

Udbyderne af HHX og HTX har indmeldt kapacitet, jævnfør bilaget Endelig kapacitet 2020-2021 HHX-HTX.

Tidligere indstilling:

Direktionen indstillede,

at klagerne fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium vedrørende lokale elevfordelingsregler samt forslag til fordelingsprincipper fra fordelingsudvalg Øst tages til efterretning,

at administrationens forslag til lokale elevfordelingsregler drøftes med henblik på afgivelse af indstilling til regionsrådet,

at administrationen indmelder kapacitet til undervisningsministeriet i forhold til den vedtagne model for lokale fordelingsregler,

at den indmeldte kapacitet for fordelingsudvalgene Nord, Vest og Syd tages til efterretning,

at den indmeldte kapacitet for HHX og HTX tages til efterretning, og

at den indmeldte kapacitet for HF i fordelingsudvalg Øst tages til efterretning.

Beslutning

Forretningsudvalget indstiller,

at klagerne fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium vedrørende lokale elevfordelingsregler samt forslag til fordelingsprincipper fra fordelingsudvalg Øst tages til efterretning,

at kapacitet og fordelingsregler i fordelingsudvalg Øst fastlægges efter en justeret model 1 med en divisor 29,5, baseret på den faktiske kapacitet for skolerne i indeværende skoleår, således at kapaciteten fastlægges som følger:

- Egå Gymnasium: 9 klasser
- Favrskov Gymnasium: 9 klasser
- Marselisborg Gymnasium: 8 klasser
- Odder Gymnasium: 7 klasser
- Paderup Gymnasium: 9 klasser
- Risskov Gymnasium: 9 klasser
- Skanderborg Gymnasium: 8 klasser
- Viby Gymnasium: 8 klasser
- Aarhus Gymnasium, Tilst: 4 klasser
- Aarhus Gymnasium, City: 3 klasser
- Aarhus Katedralskole: 9 klasser
- Aarhus Statsgymnasium: 9 klasser,

at der forlods reserveres pladser til ansøgere fra KUO-områderne (Kombinerede Udlejningsområder, KUO-listen fra 2011) på Egaa Gymnasium, Aarhus Katedralskole, Marselisborg Gymnasium, Risskov Gymnasium og Statsgymnasiet,

at såfremt et gymnasium i 2.g og 3.g har en KUO-andel på mere end 10 %, kan gymnasiet ikke optage KUO-elever,

at der henstilles til gymnasierne i fordelingsudvalg Øst, at de anvender ventelistaftalen fra flertalsmodellen, og at der ikke flyttes elever, før den enkelte elev har haft en mulighed for at gennemgå grundforløb og minimum indgå i opstart af en studieretning,

at administrationen indmelder kapacitet til undervisningsministeriet i forhold til den vedtagne model for lokale fordelingsregler,

at den indmeldte kapacitet for fordelingsudvalgene Nord, Vest og Syd tages til efterretning,

at den indmeldte kapacitet for HHX og HTX tages til efterretning, og

at den indmeldte kapacitet for HF i fordelingsudvalg Øst tages til efterretning.

Jakob Rixen, Nicolaj Bang, Lone Langballe og Steen Thomsen stemte imod, idet de i stedet foreslår at følge flertallet i fordelingsudvalgets forslag.

Rasmus Foged, Mikkel Rasmussen og Jacob Isøe Klærke tog et foreløbigt forbehold.

Bilag

Orientering lokale fordelingsregler fra Fordelingsudvalg ØST

Fordelingsudv ØST's forslag til fordelingsregler

Klage fra Aarhus TECH

Klage fra Viby Gymnasium

Endelig kapacitet 2020-2021-STX-HF

Endelig kapacitet 2020-2021-HHX-HTX

Udvikling i søgemønstre

Oplæg fra Henrik Lodberg

Punkt 3: Ansøgning om bevilling til Euroskills 2024

1-30-76-47-19

Resume

Børne- og Undervisningsministeriet planlægger i samarbejde med Skills Denmark at søge om, at Euroskills 2024 afholdes i Herning. Region Midtjylland har fået en henvendelse fra ministeriet om medfinansiering af Euroskills 2024.

Euroskills er europamesterskaberne i erhvervsuddannelser og afholdes hvert andet år. Både Euroskills og DM i Skills, danmarksmesterskaberne i erhvervsuddannelser, vurderes at være ambitiøse led i strategien om at få flere til at vælge en erhvervsuddannelse.

Udvalg for regional udvikling indstiller,

at der bevilges 2,5 mio. kr. i 2020 fra puljen udvikling af arbejdskraftressourcer under de regionale udviklingsaktiviteter til Konsortiet for afholdelse af Euroskills 2024,

at der tilkendegives villighed til at bevilge 2,5 mio. kr. af midlerne til regionale udviklingsaktiviteter i 2021 til Konsortiet for afholdelse af Euroskills 2024. Midlerne frigives i forbindelse med vedtagelsen af budget 2021, under forudsætning af at rammen opretholdes,

at bevillingen gives med forbehold for, at øvrig medfinansiering er fundet, samt at ansøgningen godkendes, og

at bevillingen gives med forbehold for, at det fornødne hjemmelsgrundlag etableres via et aktstykke.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Børne- og Undervisningsministeriet har henvendt sig til Region Midtjylland om afholdelse og finansiering af Euroskills 2024. Ministeriet planlægger sammen med Skills Denmark m.fl. at søge om afholdelse af Euro Skills 2024 i Danmark, nærmere bestemt i Herning.

Euroskills er europamesterskaberne inden for håndværk, service- og industrifag og afholdes hvert andet år, senest i Göteborg og Budapest. De europæiske mesterskaber samler op mod 600 unge håndværkstalenter fra mindst 30 nationer til konkurrence i 35-40 forskellige fag. Mesterskaberne afholdes over fire dage, og omkring 80.000-100.000 tilskuere forventes at møde op.

Valget af Herning som værtsby hænger bl.a. sammen med den succesfyldte afholdelse af DM i Skills i 2018. DM i Skills er den største uddannelsesevent i Danmark. Her konkurrerer omkring 320 unge inden for de forskellige fag, og vinderne kvalificerer sig til Euroskills, hvis faget er med.

Euroskills såvel som DM i Skills giver unge, som er i gang med en erhvervsuddannelse, muligheden for at vise deres talenter samtidig med at vise omverdenen - heriblandt grundskoleelever - erhvervsuddannelsernes mangeartede og spændende muligheder. Mesterskaberne vurderes at være ambitiøse led i strategien for at få flere til at vælge en erhvervsuddannelse.

Parterne bag tiltrækning og afholdelse af Euroskills indgår aftalen "Hensigtserklæring vedrørende tiltrækning og afvikling af Euroskills 2024", som underskrives af alle parter. Parterne stifter et konsortium for at sikre fremdrift, koordinering og videndeling. Konsortiet stiftes som et interessentskab (I/S), og hver part indtræder som medejer af konsortiet. Regionens deltagelse i et interessentskab som dette vil være betinget af, at der sikres den fornødne hjemmel, hvilket forventes at skulle ske ved et aktstykke, der forelægges Finansudvalget forud for etablering af konsortiet. Det indstilles, at bevillingen gives under forudsætning af, at dette hjemmelsgrundlag etableres.

Følgende parter indgår i konsortiet: Børne- og Undervisningsministeriet, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Dansk Arbejdsgiverforening, Skills Denmark, Herning Kommune og Region Midtjylland. Konsortiet etablerer et sekretariat, der afholder udgiften til ansættelse af medarbejdere, der har kendskab til og erfaring med at afholde lignende arrangementer. Der forventes ansat 20-25 medarbejdere. Konsortiet vil blive ledet af en bestyrelse, hvortil hver

part har ret til at udpege medlemmer med en indflydelse, der afspejler den pågældende parts bidrag. Ministeriet udpeger formanden for bestyrelsen.

Under hensyntagen til de tidsmæssige rammer har parterne bestræbt sig på at kvalificere det mest realistiske budget for projektet, som er anslået til at udgøre 119 mio. kr. Det er et meget gennemarbejdet budget, som blandt andet er udarbejdet på grundlag af udgifter til afholdelse af Euroskills i 2016, 2018 og i særlig grad 2020. Dertil er lavet solide risikovurderinger af såvel indtægter som udgifter.

Hvis udgifterne bliver større end forudsat, fordeles merudgifterne i henhold til forholdet mellem parternes egne bidrag. Tilsvarende, hvis indtægterne bliver større eller mindre end forudsat, fordeles differencen forholdsmæssigt mellem parterne i henhold til parternes egne bidrag. Parterne er forpligtede til i videst muligt omfang at arbejde for, at det samlede budget overholdes, herunder at justere på de enkelte udgifts- og indtægtsposter med henblik på at opnå en samlet balance.

Ansøgningen er indsendt 15. januar 2020 og behandles på WorldSkills Europes generalforsamling den 19. marts 2020. Holland og Danmark byder begge på værtsskabet i 2024.

**Tidligere indstilling:
Direktionen indstillede,**

at der bevilges 2,5 mio. kr. i 2020 fra puljen udvikling af arbejdskraftressourcer under de regionale udviklingsaktiviteter til Konsortiet for afholdelse af Euroskills 2024,

at der tilkendes villighed til at bevilge 2,5 mio. kr. af midlerne til regionale udviklingsaktiviteter i 2021 til Konsortiet for afholdelse af Euroskills 2024. Midlerne frigives i forbindelse med vedtagelsen af budget 2021, under forudsætning af at rammen opretholdes,

at bevillingen gives med forbehold for, at øvrig medfinansiering er fundet, samt at ansøgningen godkendes, og

at bevillingen gives med forbehold for, at det fornødne hjemmelsgrundlag etableres via et aktstykke.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Tidligere Politisk Behandling

Den 6. januar 2020 udsatte regional udvikling behandlingen af punktet til mødet her.

Bilag

Bilag 1 Hensigtserklæring og budget

Punkt 4: Anmodning om orlov fra regionsrådet

0-4-1-18

Resume

Regionsrådsmedlem Ib Bjerregaard er af helbredsmæssige årsager forhindret i at varetage sit hverv som medlem af regionsrådet fra den 16. februar 2020 og ca. to måneder frem.

Venstres 1. stedfortræder, Louise Ahle Jensen, har af arbejdsmæssige årsager bedt sig fritaget for at indtræde i regionsrådet.

Der er efterfølgende taget kontakte til 2. stedfortræder Ole Kamp, og det indstilles, at han indtræder i stedet fra den 16. februar 2020, og indtil Ib Bjerregaard igen er i stand til at genoptage hvervet som regionsrådsmedlem.

Direktionen indstiller,

at regionsrådet godkender, at Ib Bjerregaard har orlov fra regionsrådet fra den 16. februar 2020, og

at regionsrådet godkender, at Louise Ahle Jensen af arbejdsmæssige årsager fritages for at indtræde i regionsrådet, og

at regionsrådet godkender, at betingelserne for at Ole Kamp, der er 2. stedfortræder for Venstre, indtræder i regionsrådet, er til stede.

Sagsfremstilling

Ib Bjerregaard er af helbredsmæssige årsager forhindret i at varetage sit hverv som medlem af regionsrådet i en periode på forventeligt ca. to måneder. Han søger af denne årsag orlov fra regionsrådet.

Det fremgår af § 15 i Lov om kommuners styrelse, at når formanden får meddelelse om, at et medlem vil være forhindret i at varetage sig regionale hverv i en forventet periode af mindst en måned, indkalder formanden stedfortræderen til førstkommende møde i regionsrådet.

Administrationen har kontaktet Louise Ahle Jensen, som i valgbogen for regionsrådsvalget den 21. november 2017 er anført som Venstres 1. stedfortræder. Louise Ahle Jensen har anmodet om, at hun af arbejdsmæssige årsager ikke indtræder som stedfortræder.

Administrationen har efterfølgende kontaktet Venstres 2. stedfortræder, Ole Kamp. Det indstilles på den baggrund, at Ole Kamp indtræder som stedfortræder i regionsrådet fra den 16. februar 2020 og indtil Ib Bjerregaard igen kan genoptage hvervet.

Regionsrådet træffer beslutning om, hvorvidt betingelserne for stedfortræderens indtræden i regionsrådet er tilstede.

Når det ordinære medlem af regionsrådet på ny kan varetage sine hverv, udtræder stedfortræderen af regionsrådet.

Beslutning

Forretningsudvalget indstiller,
at regionsrådet godkender, at Ib Bjerregaard har orlov fra regionsrådet fra den 16. februar 2020,

at regionsrådet godkender, at Louise Ahle Jensen af arbejdsmæssige årsager fritages for at indtræde i regionsrådet,

at regionsrådet godkender, at betingelserne for at Ole Kamp, der er 2. stedfortræder for Venstre, indtræder i regionsrådet, er til stede, og

at Erik Vinther overtager hvervet som næstformand i hospitalsudvalget i orlovsperioden.